

JAK NA REFLEXI PO FILMOVÉ PROJEKCI PRO RODIČE

Tento materiál shrnuje základní metody reflexe emocí – ať už **po zhlédnutí filmu nebo po jiném méně či více silném prožitku**. Je určen zejména rodičům, kteří chtějí při výuce v domácím prostředí naplno využít potenciál audiovizuálních lekcí či nechat své děti přirozeně vyjádřit dojmy, emoce a uvolnit napětí po téměř jakémkoli zážitku.

Bez přehánění lze říci, že reflexe je v celém procesu učení pomocí dokumentárního filmu nejdůležitější a **měla by vždy bezprostředně po projekci filmu proběhnout**. Nabízí dětem i Vám, rodičům, prožít vzácné chvíle, kdy se, zasaženi silou příběhu, vzájemně otevřete a nahlédnete do pocitů druhého.

Existuje **mnoho technik**, kterými je možné reflexi provádět. Vyberte takovou, která je v dané situaci pro Vaše děti nejvhodnější.

TIP: Využíváte-li pro výuku s dětmi audiovizuální lekce z portálu JSNS.CZ, u každé lekce najdete informační materiál ve formě **Otázek a odpovědí**, který popisuje kontext dané problematiky. Doporučujeme dát, zejména starším dětem, prostor i pro jejich analýzu například metodou I.N.S.E.R.T.

Pracujete s výukovými materiály JSNS.CZ?

[Prosíme, podělte se s námi o Vaši zkušenost](#)

JEDNO SLOVO

V praxi se osvědčilo provést vždy po projekci metodu „jednoho slova“. Je to **dobry start pro následné prohloubení sdílení pocitů**. Zcela nezastupitelná je tato metoda v případě, že je film velmi emotivní a děti bojují s dojetím nebo nejsou schopny cokoliv říct.

Pojmenovat jedním slovem svůj pocit nebo to, co nám po zhlédnutí filmu zůstalo v hlavě, většinou dokážou všichni. Výjimečně se stává, že dítě jen zavrtí hlavou nebo řekne, že vůbec neví. V takovém případě na něj netlačíme a respektujeme jeho rozpoložení. Dáme mu čas a zeptáme se ho později.

Metodu je vhodné využít právě při výuce na dálku. Každé dítě má čas si doma jedno slovo v klidu rozmyslet a nemusí se ostýchat před spolužáky.

POSTUP:

1. Vybidněte děti, aby napsaly slovo, které nejlépe ilustruje jejich **pocit, dojem nebo náladu z filmu**.
2. Poté je mohou doplnit komentář, jímž své jedno slovo vysvětlí.
3. Povzbudte dítě, ať už Vám sdělí jakékoli slovo. Žádné není špatně.

I.N.S.E.R.T.²

Na reflexi „jedním slovem“ lze navázat metodou I.N.S.E.R.T. Přestože se využívá především při práci s textem, dá se dobře využít i pro reflexi. Metoda pracuje se znaménky plus (+), minus (-), vykřičník (!), otazník (?) a dobře slouží pro vedení strukturované diskuze.

POSTUP:

Po projekci filmu si děti papír či dokument v počítači rozdělí na čtyři pole a do každého postupně napíšou znaménka plus (+), minus (-), vykřičník (!) a otazník (?); ke znaménkům pak přepíšou své odpovědi na následující otázky:

plus (+): Co na filmu vnímáš jako pozitivní, co se ti líbilo a s čím souhlasíš?

minus (-): Co naopak vnímáš jako negativní, co se ti nelíbilo a s čím nesouhlasíš?

vykřičník (!): Co bylo ve filmu nového, co jsi nevěděl nebo co považuješ za jeho nejsilnější část?

otazník (?): Vystaly ti po zhlédnutí filmu nějaké otázky? Jaké? Sepiš je a dohledej na ně odpověď využitím internetu.

PĚTILÍSTEK

Metodu „pětilístek“ – psaní básničky v pěti řádcích – je možné použít kdykoli. Představuje vhodný způsob, jak přimět děti napsat báseň volným veršem a zároveň tím vyjádřit emoce po filmu.

PŘÍKLAD:

	SVOBODA		
KŘEHKÁ		ŽIVOTODÁRNÁ	
OSVOBOZUJE	DÁVÁ	ZAVAZUJE	
JE	NUTNÉ	JI	BRÁNIT
	VOLNOST		

POSTUP:

Děti napíší básničku podle následujících pravidel:

1. **řádek** – jedno podstatné jméno (slovo, které se vztahuje k filmu)
2. **řádek** – dvě přídavná jména, která rozvíjejí podstatné jméno z prvního řádku
3. **řádek** – tři slovesa, která rozvíjejí podstatné jméno z prvního řádku
4. **řádek** – věta o čtyřech slovech – myšlenka vztahující se k filmu
5. **řádek** – jedno podstatné jméno – jakási tečka za celou myšlenkou

R.A.F.T. – DOPIS

Metoda umožňuje dětem prostřednictvím dopisu nebo jiného psaného textu jedné z postav vyjádřit emoce po zhlédnutí filmu a sdílet své pocity. Aktivita podporuje rozvoj kritického myšlení a nabízí procvičení celé škály vztahů.

Děti píší o různých tématech, pro rozmanité adresáty, s rozličným záměrem a v různých formách. Aktivita je vhodná po projekci filmu a může také částečně sloužit jako reflexe.

K metodě můžete využít další informace k filmu nebo k tématu, které najdete u každé lekce na webu JSNS.CZ ve formě materiálu Otázky a odpovědi.

POSTUP:

Děti si samy zvolí následující detaily dopisu/psaní:

- a/ **R. (Role)** – Jakou roli budeš zastávat? Kdo přesně bude psát postavě z filmu (bude autorem sdělení?) Může to být kdokoliv z filmu i mimo něj.
- b/ **A. (Adresát)** – Komu budeš psát, kdo bude adresátem či publikem? Koho chceš oslovit? Například hlavního hrdinu, skopužačku, rodiče, kamarády...
- c/ **F. (Forma)** – Jakou formu bude tvoje psaní mít? Může to být dopis, textová zpráva, příspěvek na sociální síti, žádost, e-mail apod.
- d/ **T. (Téma)** – Co chceš svému adresátovi nebo adresátům sdělit, o čem chceš informovat? K jakým činům či akcím je chceš přesvědčit nebo inspirovat? Nad čím chceš, aby se tví adresáti zamysleli?

CO CÍTÍM?

POSTUP:

1. Z uvedeného seznamu děti vyberou jednu nebo více emocí (postoj, naladění), které po projekci cítí
2. Je možné využít i pravý sloupec, do kterého napíše pár slovy důvod, proč si konkrétní emoci vybral/a.

EMOCE	PROČ
Radost	
Smutek	
Naděje	
Beznaděj	
Zlost	
Chuť pomoci	
Zvědavost	
Nejistota	
Nedůvěra	
Zmatek	
Obdiv	
Vděčnost	
Dojetí	

REFLEXE POCITŮ

POSTUP:

1. Děti najdou panáčka, který vystihuje jejich současné pocity.
2. Řeknou číslo panáčka a důvod jeho výběru.

